

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YETENEK SINAVI PUANLARI İLE LİSANS AKADEMİK BAŞARI PUANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Mehmet Kayhan KURTULDU¹, Cahit AKSU²

ÖZ

Bu araştırma; özel yetenek sınavı ile müzik öğretmenliği lisans programına kabul edilen öğrencilerin lisans programında eriştikleri akademik başarılarının, yetenek sınavındaki başarı düzeyleri ile olan ilişkisinin tespitini amaçlamıştır. Çalışma ilişkisel araştırmalar modeli ile ve 182 kişiden oluşan bir çalışma grubu ile yürütülmüştür. Çalışma grubunu oluşturan müzik öğretmeni adaylarının özel yetenek sınavından aldıkları puanlar; Ham Puan ve Yerleştirme Puanları olarak iki eksenle analiz edilmiştir. Çalışmadan elde edilen birinci bulgu; çalışma grubunu oluşturan müzik öğretmeni adaylarının özel yetenek sınavından aldıkları ham puanlarla (YHP) Lisans Programı Dönem Sonu AGNO (Ağırlıklı Genel Not Ortalamaları) arasında hiç ilişki olmadığı ya da çok düşük düzeyde bir ilişki olduğudur. Ancak çalışma grubundaki öğrencilerin YP-Yerleştirme Puanı ile Lisans Programı Dönem Sonu AGNO arasında pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki gözlenmiştir. Çalışmadan elde edilen bir diğer bulgu ise; çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik puanları arasında ‘Sınıf Düzeyi’ değişkenine YHP açısından bakıldığında sınıflar arasında 1. sınıf lehine anlamlı bir farklılık mevcutken, YP açısından incelendiğinde ise oluşan anlamlı farklılığın 3. Sınıflar lehine olduğudur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni, Yetenek Sınavı Başarısı, Akademik Başarı, Korelasyon

---

¹ Prof. Dr. Karadeniz teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü kayhankurtuldu(at)gmail.com.

²Doç. Dr. Karadeniz teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü cahitaksu(at)ktu.edu.tr

RELATIONSHIP BETWEEN UNDERGRADUATE ACADEMIC ACHIEVEMENT SCORES AND SPECIAL TALENT TEST SCORES OF MUSIC TEACHERS CANDIDATES

ABSTRACT

This research aims at determining relationship between academic success of students admitted to music teacher undergraduate program with special talent test and their success levels in talent test. Research was conducted with a study group consisting of 182 people with correlational researches. Scores of music teacher candidates forming study group taken in special talent test were analyzed in two axes as basic scores and evaluated scores. The first finding obtained from the study is that there is any relationship or there is very low level relationship between basic scores music teacher candidates constituting study group obtained from special talent test and undergraduate program final GAP (General Access Point). However a positive and middle level relationship was observed between YP-Placement Scores of students in study group and undergraduate program final GAP scores. Another finding obtained from the study is that when “Class level” variable is evaluated in terms of BTS there is significant difference in favor of freshman students, when it is examined in terms of ES significant difference is in favor of junior students between special skills scores of students in study group and undergraduate program academic scores.

Keywords: Music Teacher, Talent Test Success, Academic Success, Correlation

GİRİŞ

Özellikle müzik ve resim gibi sanat alanlarında profesyonel mesleki eğitim almak isteyen bireylerde ilgili alana dönük doğal yetenek göstergeleri aranır. Müziğin öğretmenliğini icra etmek amacıyla müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarına başvuran adaylar, söz konusu yeteneklere sahip olup olmadıklarının belirlenmesi için alanlarına özel, yetenek sınavlarına girmektedirler.

Yetenek; kişinin doğuştan getirdiği, çevresel etkilerle çok az değişen ve hemen her alandaki, özellikle de belirli bir alandaki başarının belirleyicisi olduğuna inanılan bir zihin ya da öğrenme gücüdür. Yetenek testleri genellikle kişinin ileride kendisine olanak verildiğinde belli bir şeyi ne kadar öğrenebileceğini 'yordama'da kullanılan testlerdir (Tekin, 1977'den Akt. Karaca, 2008: 9). Özel yetenek testleri ise; müzik, resim, dekorasyon, yaratıcılık gibi sınırlı ve dar bir alanda sahip olunan zihin gücünü ölçmek için düzenlenmiş testlerdir (Tekin, 1977'den ve Özgüven, 1994'den Akt. Karaca, 2008: 9).

Boyle ve Radocy'nin; (1987) 'Measurement and Evaluation of Musical Experiences' isimli çalışmalarında; müziksel davranışların ölçülmesinde kullanılan ölçeklere ilişkin yaptıkları sınıflandırmalardan birisi 'Müzikal Başarının Ölçülmesi'dir. Müzikal başarı kapsamında; Genel Müzik Bilgisi, Müzik Notası, İşitsel-Görsel yetenek, İşitsel Yetenek ve Kompozisyon değişkenlerinin ölçülmesi öngörülmüştür. Bu konuda Sağer, Zahal ve Gürpınar (2013) müzik öğretmenliği programlarında yapılan sınavlarda salt yeteneğin ölçülmesinden çok, dikte, müziksel çalma ve söyleme gibi temel bilgi ve becerileri gerektiren uygulamalar da görüldüğünden, ilgili sınavların 'Müziksel Başarı Sınavları' olarak isimlendirilmesinin daha uygun olacağını belirtmektedirler. Bir diğer bakış açısında da (Ece ve Sazak, 2006:458) 'müzik özel yetenek sınavlarında genellikle adayların müzikal yetenek ve becerilerini belirlemek amacı ile birkaç aşamada birbirine benzeyen sınavlar uygulanmaktadır. Müziksel işitme-okuma-yazma, müziksel çalma ve müziksel söyleme alanındaki becerilerin değerlendirildiği sınavlarda anabilim dalları kendi belirledikleri soru içeriklerine göre aşamalar belirleyip, bu aşamalarda adayları bireysel veya toplu olarak sınavlara almaktadırlar' demektedir.

Boyle ve Radocy (1987:86); 'müzikal davranışlar müzik öğretmenlerinin, öğrencilerinin gelişimlerinde en çok yoğunlaştıkları dört ana başlıkta sınıflandırılabilir' demektedir ve bu davranışları;

- a) Performans Davranışları (Ses veya Enstrüman)
- b) Okuma ve Yazma Davranışları
- c) Dinleme Davranışları ve
- d) Müzikle, Müzisyenlerle veya Müzikal Olgularla İlgili Diğer Bilişsel Davranışlar, şeklinde sınıflandırmaktadır.

Bu konuda en kapsamlı tanım ve açıklamalardan biri de Özgür ve Aydoğan (2004) tarafından yapılmıştır.

Mesleki müzik eğitimi alacak öğrencilerin girdikleri özel yetenek sınavlarında ağırlıklı olarak test edilen davranışlar; müziksel işitme (ritim, ses ve ezgi tekrarı), müziksel okuma (solfej deşifresi), müziksel yazma (dikte yazma) ve müziksel icra (ses ve çalgı performansı) şeklindedir. Aynı davranışların mesleki müzik öğretim programlarının da temelini oluşturan belli başlı lisans derslerinde sergilenmesi amaçlanmaktadır. Özellikle ritim, ses ve ezgi tekrarı, deşifre, dikte yazma gibi davranışlar; lisans programlarının temel dersi konumundaki ‘Müziksel İşitme ve Okuma Yazma dersinde’, müziksel icra ve çalgı performansları da ‘Bireysel Çalgı, Piyano, Bireysel Ses Eğitimi, Bireysel Çalgı (Şan), Koro, Orkestra vb.’ derslerle kazandırılmaya çalışılmaktadır. Müzik dilinin grameri; bu dilin oluşması (tasarlama, besteleme, doğaçlama) ve kullanılması (seslendirme, dinleme) sırasında rol oynayan tüm öğeleri kapsar. Bu öğeler; ritim, ölçü, dizi, makam-tonalite, ezgi, biçim, örgü-doku, hız, gürlük ve anlatımdan oluşur. Bu öğeleriyle ‘Müziksel İşitme Okuma Yazma’ öğretimi; müziksel işitme algılama, müziksel okuma, müziksel yazma, müziksel belleme, müziksel düşünme (tasarlama) müziksel yaratma, müziksel çözümlenme ve müziksel değerlendirmeye ilişkin davranış değişikliklerini hedefleyen yapısıyla mesleki müzik eğitiminin en temel alanı durumundadır (Özgür ve Aydoğan, 2004:3).

ÖSYM; özel yetenek sınav puanları sonucunda adayın yerleştirilmesine esas puanı tespit ederken, Özel Yetenek Sınav Puanı Standart Puanı (ÖYSP-SP), Ortaöğretim Başarı Puanı ve Yıl-YGS Puanı (YGS-P/YGS puanlarının en büyüğü) türlerini kullanmaktadır (ÖSYM-2015 ÖSYS Kılavuzu). Buradan anlaşılacağı üzere müzik öğretmenliği lisans programına girişte yapılan özel yetenek sınavlarında adayların sadece saf müzikal yeteneklerinden başka değişkenler de devreye girmektedir. Bu değişkenlerin özel yetenek sınavı sonucu yerleştirmeye esas puanların oluşumunda oynadıkları rolün ağırlığı üzerinde yapılan birçok bilimsel çalışma, bu konuda bazı tartışmaları da gündeme getirmiştir. Aşağıda bu çalışmaları kısaca değinilmiştir.

Ece ve Sazak (2006) özel yetenek sınavları yerleştirme puanları içerisinde ağırlığı en çok olan puanın %45 ile ÖSS puanı olduğunu onu sırası ile %35 ile bölüm özel yetenek sınavı ve %20 ile adayın ağırlıklı orta öğretim başarı puanının izlediğini tespit etmişlerdir. Bu oranlamalara yönelik olarak Atar ve Yılmaz (2012) ÖSYM’nin belirlemiş olduğu alt puan türlerinin yerleştirme puanı üzerindeki etkilerini inceledikleri çalışmalarında; özel yetenek puanı ağırlığının ÖSYM’nin kılavuzunda yer alan %75’lik oranda olmadığını, gerçekte ortalama % 35’lerde olduğunu tespit etmişlerdir.

Atar, Sayın ve Atar (2013) çalışmalarında; ÖSYM’ne göre özel yetenek sınav kılavuzunda en etkili sınav puan türünün ÖYSP (Özel Yetenek Sınav Puanı)

olduğunu ancak uygulamada belirtilen puan ağırlıklarının farklı olduğunu, adayların yerleştirilmelerinde en etkili puan türünün YGSP (Yükseköğretime Geçiş Sınav Puanı) olduğunu tespit etmişlerdir. Bir başka yaklaşımda ise Arapgirlioğlu ve Tankız, (2013) yerleştirme puanları içinde en fazla ağırlığın YGS puanlarında olduğunu (%41,22), yetenek sınav puanlarının ise (%34,27) AOBP ve YGS'nin toplam ağırlıklarına göre çok düşük etki gücü olduğunu tespit etmişlerdir. Özel yetenek sınavlarının puan yüklerine bakıldığında üniversiteye giriş sınavının etkili olduğu görülmektedir. Bu konuda belirleyici önemli yorumlardan birinde ise Ünver (2003) Resim-İş Öğretmenliği Programı yetenek sınavlarına dönük olarak hazırladığı çalışmasında; ÖSYM'nin hazırladığı puanlama sistemi ile ilgili olarak; 'bu hesaplamada yetenek sınav puanları temel belirleyici olamamakta, yüksek puanlar sınavı kaybedebilmekte ve alan dışından gelen yetenekli adaylar, alandan gelen daha yeteneksizlerin arkasında yer almakta ya da sınavı kaybetmektedir' demektedir. Puanların ve puan türlerinin belirlenmesi yanında bu puanların ilişkileri ve birbirini etkileyip etkilemediğine ilişkin çalışmalar da literatürde yer almaktadır.

Bu çalışmalardan birinde Ece ve Sazak (2006) yüksek ÖSS katsayıları ile lisans programını kazanan öğrencilerin, ÖSS puanları ile alan dışı derslerdeki başarı ortalamaları arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki saptandığını ve ÖSS puanının öğrencilerin derslerindeki not değişikliklerinin %10'unu açıklayabildiğini tespit etmişlerdir. Benzer bir çalışmada Sağer vd.(2014) müzik öğretmenliği programını kazanan adayların YP (yerleştirme Puanı) ile OBP (Ortaöğretim Başarı Puanı) arasında ve OBP (Ortaöğretim Başarı Puanı) puanları ile sınavı kazanma durumları arasında anlamlı ilişkiler bulunmuş, sınavı kazanan adayların OBP puanlarının diğer adaylardan oldukça yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Eroğlu ve Ataman (2013) 'Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Mezunlarının Yetenek Sınav Puanları ile Mezuniyet Notlarının Karşılaştırılması' isimli çalışmalarında; örneklemdaki müzik eğitimi anabilim dalından mezun olmuş öğrencilerin özel yetenek ham sınav puanları ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını, ancak yerleştirme puanları ile mezuniyet notları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir.

Zırhlioğlu ve Atlı (2011); Beden Eğitimi bölümündeki özel yetenek sınavı ile genel akademik başarı arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada; genel akademik başarı not ortalaması ile ÖSS, AOBP ve YP puanları arasındaki korelasyonun düşük düzeyde bir anlamlılığa sahip olduğunu belirtmişlerdir. Diğer bir çalışmada Sevimli, vd. (2010) Beden Eğitimi bölümündeki özel yetenek sınavını kazanan öğrencilerin GNO (Genel Not Ortalamaları) ÖSS-Sözel puanları arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında; öğrencilerin akademik başarıları ile ÖSS-Sözel puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir.

Yüksel ve Tufan (2012) çalışmalarında; müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavını kazanan öğrencilerin, sınavın ezgi işitme ve ritim işitme

boyutundan düşük puan almalarına rağmen sınavı kazanabilmiş olmalarına, Ece ve Sazak (2006) künyeli çalışmaya atıf yaparak özel yetenek sınavlarındaki ÖSS ve AOBP puanlarının ve özellikle ÖSS puanının yerleştirme puanları üzerindeki aşırı etkisinin neden olabileceğine vurgu yapmaktadırlar. Yukarıdaki tüm çalışmalara bakıldığında üniversite sınavının kimi zaman etkin olduğu, lisans ve yetenek sınavı başarı puanları açısından kısmen de olsa ortaöğretim başarı puanı ve üniversite giriş sınavı puanları arasında ilişki bulunduğu gözlenmiştir. Bu ilişki kimi zaman pozitif ve yordayıcı iken kimi zaman etkisi zayıf düzeyde gerçekleşmiştir.

Çalışmanın Amacı

Özel yetenek sınavlarında başarılı olup, ilgili lisans programında eğitim-öğretime başlayan öğrencilerin lisans eğitimleri sürecinde eriştikleri akademik başarı düzeyinin, programa girişte aldıkları özel yetenek testindeki “müzik alanına dönük becerilerin düzeyi” ile bir ilişkisinin olup olmadığının belirlenmesi bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu amaç kapsamında çalışma grubundaki öğrencilerin yetenek sınavı ve lisans başarılarının ilişkisi araştırılmış ve öğrencilere ait puanlar değerlendirmeye alınmıştır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ve cinsiyetleri, bu genel ilişki düzeyinin gruplara göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek ve ayrıntılandırarak yorumlayabilmek amacı ile incelenmiştir.

Bu karşılaştırmaların sınıf düzeyleri açısından yapılmasının temel nedeni, lisans programında daha yüksek akademik başarı gösteren öğrencilerin bu başarılarının YHP den mi yoksa YP den mi kaynaklanıyor olabileceğine ilişkin ipuçlarına ulaşmaktır. Böyle bir ilişki kurulabildiğinde farklı yıllara göre yapılan karşılaştırmalarda YHP veya YP değerlerinin nispeten daha yüksek olduğu öğrencilerin lisans akademik başarılarının da daha yüksek oluşabileceği yönünde sürekli test edilebilecek bir ön bilimiz mevcut olabilecektir.

Bu çerçevede çalışma için aşağıdaki üç alt problem belirlenmiştir.

Birinci Alt Problem: Çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik başarı puanları arasında bir ilişki var mıdır?

İkinci Alt Problem: Çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik başarı puanları arasında ‘sınıf düzeyi’ değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?

Üçüncü Alt Problem: Çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik başarı puanları arasında ‘cinsiyet’ değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?

Çalışmanın Önemi

Bu çalışma, lise mezunu öğrencilerin, özel yetenek sınavı ile girdikleri müzik öğretmenliği lisans programında eriştikleri akademik başarılarının, yetenek sınavındaki başarı düzeyleri ile bir ilişkisinin olup olmadığına odaklıdır. ‘Lisans

programında başarılı olan öğrenci, sisteme girerken de başarılı mıydı?’ ‘Özel yetenek sınavındaki YHP ve YP ortalamalarına göre düşük düzeyi yansıtan öğrencilerin lisans programındaki akademik başarı düzeyleri de düşük mü seyretmektedir? Yoksa tam tersi midir?’ şeklindeki tespitlere odaklıdır. Bu tespitlerden elde edilecek sonuçların, temel olarak özel yetenek sınavlarının tutarlılığı hakkında yetkililere bilgi vereceği ve aynı zamanda lisans programındaki eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkililiği hakkında da bazı ipuçları sunabileceği düşünüldüğünden çalışma önemli görülmüştür.

Sınırlılıklar

1. Araştırma, müzik öğretmeni adayların özel yetenek sınav ham puanları ve yerleştirme puanlarının, lisans programı başarı puanları ile olan ilişkilerinin analizi ile sınırlıdır.

2. Araştırma, çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik başarı puanları arasındaki ilişkinin ‘sınıf düzeyi’ ve cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığının tespiti ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizi gibi yöntem bilgilerine sırasıyla yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırma ilişkisel araştırmalar modeli ile yürütülmüştür. İlişkisel Araştırmalar; özellikle eğitim alanında, değişkenler arası ilişkilerin belirlenip analiz edildiği araştırmalardır (Karakaya, 2009:68). Araştırma; çalışma grubundaki öğrencilerin öğrenim gördükleri kurumun sisteminde kayıtlı olan ilgili puanlarının taranmasına dayalıdır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu; K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda öğretim gören ve 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014 ve 2014-2015 Eğitim-Öğretim yıllarında lisans programına yerleşen 182 kişilik öğrencidir.

Tablo 1: Çalışma Grubu Tanımlayıcı Veriler Tablosu

Eğitim-Öğretim Dönemi/Sınıfı	Kız		Erkek	
	N	%	N	%
2011-2012/4. Sınıf	22	48,9	23	51,1
2012-2013/3. Sınıf	25	53,2	22	46,8
2013-2014/2. Sınıf	33	71,7	13	28,3
2014-2015/1. Sınıf	26	59,1	18	40,9

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, çalışma grubunda bulunan öğrencilerin eğitim-öğretim gördükleri yüksek öğretim kurumunun ilgili idari biriminin öngördüğü resmi prosedür doğrultusunda araştırmacıların başvuru ve talepleri ile elde edilmiştir. Bu kapsamda çalışma grubundaki öğrencilere ait transkript bilgileri, sınıflara göre AGNO (Ağırlıklı Genel Not Ortalamaları), YP (etki eden tüm katsayı ve puanların içinde olduğu yetenek sınavı nihai başarı puanı-Yerleştirme Puanı) ve YHP (yetenek sınavındaki aşamalardan ibaret ham puanlar-Yetenek Ham Puanı) puanlarından oluşan özel yetenek sınav puanları fakülte öğrenci sistemi ve idari arşivinden elde edilmiştir. Toplanan veriler çalışma grubuna ait YP, YHP ve AGNO puanları ile ve bunların hem kendi arasında, hem de değişkenlere göre karşılaştırılmaları ile sınırlı tutulmuştur. Bu kapsam dâhilinde elde edilen verilerin güvenilir olduğu, tercih edilen analiz tekniklerinin doğru olduğu ve yöntemin doğru seçildiği varsayılmıştır. Öğrencilerin yetenek sınavına ilişkin puanları sınava girdikleri yıla ait bilgilerden, AGNO puanları ise öğrenci işleri bilgi sisteminden elde edilmiştir. AGNO puanları, her öğrencinin kendi sınıfına göre önceki yıllardan itibaren gelen ortalama başarı puanını temsil etmektedir.

Verilerin Analizi

Çalışma verilerinin analizi aşamasında; 4'lük sistemde desenlenen AGNO, istatistik programında daha net çalışılması için YÖK tarafından belirlenmiş 100'lük sistem tablosundan yararlanılarak 100'lük sisteme çevrilmiş ve veriler SPSS programına aktararak gerekli karşılaştırmalar yapılmıştır.

İstatistik işlemler için alt problemler ve alt problemleri oluşturan değişkenler çerçevesinde korelasyon ve karşılaştırmalı ölçümler yapılmıştır. Ölçümler öncesinde veriler için normallik sınaması yapılmış ve verilerin basıklık çarpıklık katsayılarına bakılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygun olduğu varsayımını karşılaması ile parametrik ölçümler tercih edilmiştir. Bu kapsamda korelasyon ölçümlerinde 'Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Ölçümleri' ve

karşılaştırmalı ölçümlerde 't Testi' ile 'ANOVA' testi yapılmıştır. ANOVA testi anlamlı farkının yönünü tespit etmek için post hoc testleri yapılmış ve bu kapsamda varyansların homojen dağılması sebebiyle Tukey testi uygun görülmüştür. Yapılan ölçümlerde genel anlamlılık sınırı karşılaştırmalı ölçümler için $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Tablo 2: İncelenen Parametrelere İlişkin Basıklık Çarpıklık Katsayıları ve Homojenlik Testi

Faktörler	Basıklık		Çarpıklık		Levene Testi	
	Ölçüm	SS	Ölçüm	SS	Levene	p
YHP	-,013	,180	-,287	,358	,465	,707
YP	,707	,180	,661	,358	2,653	,074
AGNO GENEL	-,474	,180	,348	,358	1,970	,120
AGNO1	-,079	,180	-,049	,358	,742	,548
AGNO2	-,310	,206	,666	,410	1,550	,216
AGNO3	-,289	,251	1,026	,498	,816	,369
AGNO4	-1,662	,354	1,224	,695	1,760	,135

Basıklık ve çarpıklık katsayıları için referans sınırlarının çeşitli çalışmalarda (Vural, 2013; Arslan, 2015; Yıldız, Çevik, 2016) +1 ile -1 arasında, bazı çalışmalarda (Serinkan, Bardakçı, 2007; Sağer, vd. 2013; Vural, 2013; Ünal, Gürsoy, 2014) +2 ile -2 arasında olması gerektiği vurgulanmış, Albayrak (2009:209) ise basıklık değerinin +3 ile -3 aralığında olabileceğini belirtmiştir. Tablo incelendiğinde basıklık ve çarpıklık katsayılarının genel hatlarıyla referans olarak kabul edilen aralıklar çerçevesinde dağıldığı görülmektedir. Bu durum toplanan verilerin normal dağılım varsayımını karşıladığına işaret etmektedir. Diğer yandan normal dağılımda varyansların eşitliğini test etmek için ayrıca Levene testi de yapılmış ve analize alınan tüm değişkenlerde $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farka rastlanmamıştır. Bu durum da verilerin normal dağılım varsayımını karşıladığına işaret etmektedir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde çalışmadan elde edilen bulgular, araştırmanın organize edildiği alt problemler ekseninde sırası ile sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Çalışmanın birinci alt problemi; “Çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik başarı puanları arasında bir ilişki var mıdır?” şeklinde oluşturulmuştur. Buna göre;

Tablo 3: Yetenek Sınavı Puan Türleri ile Lisans Genel Başarı Düzeyleri İlişki Tablosu

Faktör	AGNO Genel	AGNO 1 (1.Sınıf)	AGNO 2 (2.Sınıf)	AGNO 3 (3.Sınıf)	AGNO 4 (4.Sınıf)
YHP	,005	,107	,195*	,076	-,028
YP	,383*	,436*	,485*	,388*	,217

* $p < ,05$

Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayılarının anlamlı olması geçerlilik kanıtı olarak yeterli kabul edilebilir (Çolak, Fer, 2007; Doğan, vd. 2009). Diğer yandan korelasyon katsayısının genellikle 1,00’e yaklaşması durumunda iki değişken arasındaki ilişkinin anlamlı olması beklenmektedir (Demirtaş, 2010). Fakat Büyüköztürk (2004:32) korelasyon katsayısının örneklem sayısı arttıkça düşük düzeylerde de anlamlı çıkabileceğini belirtmiş ve varyansın pratikteki önemi dikkate alınarak araştırmacının esnek yorum şansının olabileceğini vurgulamıştır. Bu bakış açısı ile tabloda YP ile AGNO ilişkisinde 4 katsayının YHP düzeyinde ise bir katsayının anlamlı olduğu ve dikkate alınacağı anlaşılmaktadır.

Buna göre; çalışma grubunu oluşturan müzik öğretmeni adaylarının özel yetenek sınavından aldıkları ham puanlarla (YHP) Lisans Programı Dönem Sonu AGNO arasında neredeyse **hiç ilişki olmadığı ya da çok düşük düzeyde bir ilişki olduğu gözlenebilmektedir**. Yani ‘Özel Yetenek Sınavı Yetenek Ham Puan’ı yüksek olan öğrenciler lisans programında yüksek dönem sonu puanlarına sahip olamamaktadırlar. Ya da tam tersi olarak yetenek ham puanı düşük olan bir öğrenci, lisans programında diğerlerine göre daha başarılı olabilmektedir.

Ancak çalışma grubundaki öğrencilerin YP ile Lisans Programı Dönem Sonu AGNO arasında **pozitif yönde ve kısmen orta düzeye yakın bir ilişki gözlenebilmektedir**. Yani YP puanı yüksek olan bazı öğrencilerin, lisans programındaki akademik başarıları da yüksek olabilmektedir. Bir başka ifade ile lisans programındaki akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin programa yerleştirildiği Yerleştirme puanı da yüksek olabilmektedir. Bu ilişkide 4 sınıfların (AGNO4) korelasyon katsayısı anlamlı bulunmadığından bu ilişkinin ilk üç sınıfı kapsadığı da düşünülebilir.

Bu bulgu yorumlanırken şunlara dikkat etmemiz gerekir. Yerleştirme puanı olan YP; yerleştirmeye etki eden tüm puan ve katsayının içinde olduğu bir puandır ve yetenek ham puanı, yüksek öğretime geçiş sınavı puanı, orta öğretim başarı puanı ve lise türü katsayısından oluşmaktadır. Öğrencilerin lisans başarılarının YP puanı

ile olan korelasyonunun nispeten daha yüksek olmasının sebebinin YP puanının; öğrencilerin YGS ve OBP düzeyleri ile alan içi liselerden geliyor veya gelmiyor olmaları ile olan ilişkisinden kaynaklandığı düşünülebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın İkinci alt problemi; “Çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik puanları arasında ‘Sınıf Düzeyi’ değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde oluşturulmuştur. Buna göre sonuçlar aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Tablo 4: Yetenek Sınavı Puan Türleri ile Lisans Genel Başarı Düzeylerinin ‘Sınıf’ Değişkeni Açısından Karşılaştırılmasına Yönelik Anova Testi Sonuçları

Faktör	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlılık Sınıf
YHP	Gruplararası	1804,340	3	601,447	6,862	,000	1 – 3 1 – 4
	Gruplariçi	15602,334	178	87,654			
	Toplam	17406,673	181				
YP	Gruplararası	2328,340	3	776,113	4,402	,005	3 – 4
	Gruplariçi	31380,317	178	176,294			
	Toplam	33708,656	181				
AGNO GENEL	Gruplararası	1970,095	3	656,698	4,701	,003	3 – 1
	Gruplariçi	24866,447	178	139,699			
	Toplam	26836,542	181				

p<,05

Tablo 5: Anova Testi Betimsel Verileri

Faktör	Sınıf	Ort.	Ort. Fark	SS
YHP	1. Sınıf	70,80	8,20*	9,48
	2. Sınıf	68,42		
	3. Sınıf	62,60		
	4. Sınıf	64,95		
YP	1. Sınıf	161,16	9,40*	8,97
	2. Sınıf	164,77		
	3. Sınıf	167,83		
	4. Sınıf	158,43		
AGNO	1. Sınıf	61,25	8,67*	10,60

Genel	2. Sınıf	68,25		
	3. Sınıf	69,93		
	4. Sınıf	67,98		

*p<,05

Tablolar incelendiğinde **YHP puanları açısından anlamlı bir fark olduğu** [$F_{(3-178)} = 6,86$, $p<0,05$] anlaşılmaktadır. Gruplar arası farklar için yapılan Tukey (post hoc) test sonucu da göz önünde tutulduğunda bu anlamlı farklılık 1. sınıf lehine oluşmuştur. Tukey testinde anlamlı ve elde edilmiş en yüksek ortalamalar farkları karşılaştırıldığında 1. sınıfların 3 ve 4. sınıflar ile ilişkisinde anlamlı farklar görülmüştür. Bu farklara göre karşılaştırılan gruplarda elde edilmiş en yüksek ortalama farkı (8,20) 1. sınıflar düzeyinde gerçekleşmiştir. Anova testi ortalamalarına da bakıldığında (Ort.= 70,80) eğilimin 3. sınıflar lehinde olduğu anlaşılmaktadır. Yani çalışma grubundaki 4 farklı sınıf düzeyi açısından bakıldığında, lisans programına kabulde girilen özel yetenek sınavında 1. Sınıfların yetenek ham puanları diğer sınıfların ham puanlarına göre daha yüksek puanlardır. Ancak tablolar **YP düzeyi ve AGNO düzeyi açısından incelendiğinde ise oluşan anlamlı farklılığın** [$F_{(3-178)} = 4,40$, $p<0,05$] - [$F_{(3-178)} = 4,70$, $p<0,05$] 3. Sınıflar lehine olduğu ve bu farkın lisans programında oluşan akademik başarıya da paralel şekilde yansıdığı görülmektedir. Tukey testi sonuçları incelendiğinde ilişkinin YP düzeyinde 3. ve 4. sınıflar arasında, AGNO düzeyinde ise 3 ve 1. sınıflar arasında temellendiği görülmektedir. Elde edilmiş en yüksek ve anlamlı ortalama farkları (9,40 – 8,67) ve Anova testi ortalama puanları (Ort.= 167,83 – 69,63) incelendiğinde farkın 3. sınıflar lehinde olduğu anlaşılmıştır. Yani YP düzeyleri diğer sınıflara göre yüksek olan 3. Sınıfların AGNO'ları da diğer sınıflara göre yüksek oluşmaktadır. **Bu bulgu yerleştirme puanları yüksek oluşan öğrencilerin lisans programında belirgin bir başarıyı yansıtabileceğini göstermesi** açısından önemli görülebilir.

Bu bulgu yine, müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının, lisans programı akademik başarılarını oluşturan unsurların sadece saf müzik yeteneğine dayalı nicelik ve niteliklerden kaynaklanmadığını göstermektedir. Bu bulgu; özel yetenek YP ile ilişkili olan genel kültür ve genel yetenek testlerinden oluşan yükseköğretime geçiş sınavı ile orta öğretim başarı puanlarının düzeylerinin, öğrencinin lisans programının genel kapsamını içselleştirmesinde etkili ve olumlu bir rol oynadığı şeklinde yorumlanabilmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi; “Çalışma grubundaki öğrencilerin özel yetenek sınav puanları ile lisans programı akademik puanları arasında ‘Cinsiyet’ değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde oluşturulmuştur. Buna göre:

Tablo 6: Yetenek Sınavı Puan Türleri ile Lisans Genel Başarı Düzeylerinin ‘Cinsiyet’ Değişkeni Açısından Karşılaştırılması

Cinsiyet	Faktör	AGNO Genel	AGNO 1	AGNO 2	AGNO 3	AGNO 4
Kız	YHP	,086	,218*	,354*	,176	,083
	YP	,433*	,512*	,554*	,447*	,229
Erkek	YHP	-,142	,064	-,084	-,016	-,301
	YP	,269*	,299*	,308*	,271	,208

* p<,05

Tablo 4 incelendiğinde; kız ve erkek öğrencilerin YHP puanları ile lisans programı AGNO arasında özellikle **erkek öğrenciler açısından neredeyse hiç ilişki yokken, kız öğrenciler açısından düşük düzeyde bir ilişki** (AGNO1 ve 2 açısından) saptanabilmektedir. Korelasyonlar erkek öğrenciler ile YHP ilişkisinde negatif yönlü ve anlamsız iken, diğer ölçüm basamaklarında pozitif yönlü, düşük ve kısmen orta düzeyde ve bazı katsayılarla anlamlı bulunmuştur.

Ancak kız ve erkek öğrenciler arasındaki ilişkiye YP açısından bakıldığında; kız öğrencilerin YP ve AGNO’ları arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki tespit edilebilmektedir. Bu analiz; öğrencilerin tamamının AGNO ortalamaları temele alındığında (AGNO-Genel) aynı şekilde oluşurken, tek tek sınıflar düzeyinde bakıldığında da (AGNO 1, AGNO 2, AGNO 3, AGNO 4) aynı şekilde oluşmaktadır.

Bu bulgu; **kız öğrencilerin YP düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu** ve bunun da kız öğrencilerin AGNO’larına olumlu yönde etki ettiği şeklinde yorumlanabileceken, aynı zamanda birinci alt problemde ulaşılan bulgudaki YP lehine olan ‘pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki’nin **kız öğrencilerin YP puan düzeylerinden kaynaklandığı** şeklinde de yorumlanabilir.

Tablo 7: Yetenek Sınavı Puan Türleri ile Lisans Genel Başarı Düzeylerinin ‘Cinsiyet’ Değişkeni Açısından Karşılaştırılmasına Yönelik t Testi Sonuçları

Faktör	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	t	p
YHP	Kız	106	67,20	9,52	0,913	,362
	Erkek	76	65,85			

YP	Kız	106	164,89	11,59	2,081	,039*
	Erkek	76	160,66			
AGNO Genel	Kız	106	67,67	11,31	0,981	,328
	Erkek	76	65,88			

* $p < ,05$

Üçüncü alt problem kapsamındaki ‘cinsiyet’ değişkenine dönük t testi sonuçlarının gösterildiği Tablo 5’te de kız öğrenciler lehine oluşan anlamlı farklılığın, YP puanında gerçekleştiği ve bu durumun da AGNO-Genel puanlarına kız öğrenciler lehine aynı şekilde yansıdığı görülmektedir. Diğer ölçüm basamaklarında $p < ,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık gerçekleşmemiştir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Çalışmadan elde edilen sonuçlar, sonuçlara ilişkin tartışma ve öneriler aşağıdaki gibidir.

Sonuçlar

- Çalışma grubunu oluşturan müzik öğretmeni adaylarının özel yetenek sınavından aldıkları ham puanlarla Lisans Programı Dönem Sonu AGNO arasında ya **hiç ilişki yok ya da çok düşük düzeyde bir ilişki gözlelenilmekte iken**, YP ile Lisans Programı Dönem Sonu AGNO arasında **pozitif yönde ve orta düzeye yakın bir ilişki gözlelenilmektedir**. Bu bulgu; çalışma grubunu oluşturan müzik öğretmeni adaylarının, lisans programı akademik başarılarını oluşturan unsurların sadece saf müzik yeteneğine dayalı nicelik ve niteliklerden kaynaklanmadığını göstermektedir. Özel yetenek yerleştirme puanları (YP) ile ilişkili olan genel kültür ve genel yetenek ile orta öğretim başarı puanlarının düzeyleri, öğrencinin akademik başarısının şekillenmesinde rol oynayan önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

- Lisans Programı akademik başarı düzeyi ile özel yetenek sınavı arasındaki ilişkiye öğrenim görülen ‘sınıf düzeyi’ açısından baktığımızda; YHP açısından sınıflar 1. sınıf lehine anlamlı farklılık oluşmuştur. Yani çalışma grubundaki 4 farklı sınıf düzeyi açısından bakıldığında, lisans programına kabulde girilen özel yetenek sınavında 1. Sınıfların yetenek ham puanları diğer sınıfların ham puanlarına göre daha üst düzeyde oluşmaktadır. Ancak aynı ilişkiye YP açısından bakıldığında ise oluşan anlamlı farklılığın 3. Sınıflar lehine olduğu ve bu farkın lisans programında oluşan akademik başarıya da paralel şekilde yansıdığı görülmektedir. Yani YP düzeyleri diğer sınıflara göre yüksek olan 3. Sınıfların AGNO Genel düzeyi de diğer

sınıflara göre yüksek olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, farklı yıllara göre yapılan karşılaştırmalarda YHP veya YP değerlerinin nispeten daha yüksek olduğu öğrencilerin lisans akademik başarılarının da daha yüksek oluşabileceği yönünde sürekli test edilebilecek bir ön bilginiz mevcut olabilmektedir.

- Lisans Programı akademik başarı düzeyi ile özel yetenek sınavı arasındaki ilişkiye ‘Cinsiyet’ değişkeni açısından baktığımızda; kız ve erkek öğrencilerin YP analizinde; **kız öğrencilerin YP ve AGNO’ları arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki tespit edilebilmektedir.** Bu bulgu; **kız öğrencilerin YP düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu** ve bunun da kız öğrencilerin AGNO’larına olumlu yönde etki ettiği şeklinde yorumlanabilir. Aynı zamanda bu bulgu birinci alt problemde oluşan YP lehine olan ‘pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki’nin **kız öğrencilerin YP puan düzeylerinden kaynaklandığı** şeklinde de yorumlanabilir. Bu bulguya paralel biçimde; Dalkıran ve Şaktanlı (2009) çalışmalarında; müzik eğitimi lisans programında öğrenim gören bayan öğrencilerin akademik başarılarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir.

Tartışma

Ece ve Sazak (2006) yüksek ÖSS katsayıları ile lisans programını kazanan öğrencilerin, ÖSS puanları ile alan dışı derslerdeki başarı ortalamaları arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki saptandığını ve ÖSS puanının öğrencilerin derslerindeki not değişikliklerinin %10’unu açıklayabildiğini tespit etmişlerdir (2006). Elde edilen bulgular bu çalışmada özellikle cinsiyet değişkenine yönelik elde edilen bulgularla özellikle üniversite sınav puanının hesaplanmış olduğu YP ile başarı durumları arasındaki orta düzeyli ilişki açısından benzerlik göstermektedir. Sınav notu katkısı olan puan türü ile ders başarılarının yakınlığı benzer noktayı temsil etmiştir.

Sağır vd.(2014) çalışmalarında; müzik öğretmenliği programını kazanan adayların YP ile OBP arasında ve OBP puanları ile sınavı kazanma durumları arasında anlamlı ilişkiler bulmuş, sınavı kazanan adayların OBP puanlarının diğer adaylardan oldukça yüksek olduğunu tespit etmiştir. Yüksel ve Tufan (2012) çalışmalarında; müzik öğretmenliği programı özel yetenek sınavını kazanan öğrencilerin, sınavın ezgi işitme ve ritim işitme boyutundan düşük puan almalarına rağmen sınavı kazanabilmiş olmalarına dikkat çekmiştir. Bu her iki çalışmada da elde edilen bulguların temel referans noktası üniversite sınavı, lisedeki başarılar gibi unsurların hem sınavı kazanma, hem de lisans eğitimindeki başarı ile doğru orantılı olarak sunulmasıdır. Benzer biçimde bu çalışmada da yetenek sınavı puanları haricindeki katsayıların önem arz ettiği dikkat çekmiştir.

Yukarıdaki çalışmalardan hareketle benzer biçimde bu çalışmada da YGS sınavının lisans başarıları ile biraz daha ilişkili olduğu, yetenek sınavı puanlarının belirleyiciliğinde YGS sınavının önemli olduğu görülmüştür. Tüm bunlardan hareketle; müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının, lisans programı akademik başarılarını oluşturan unsurların, sadece saf müzik yeteneğine dayalı nicelik ve niteliklerden kaynaklanmadığını göstermektedir. Özel yetenek YP ile ilişkili olan genel kültür ve genel yetenek ile orta öğretim başarı puanlarının düzeyleri, öğrencinin akademik başarısının şekillenmesinde rol oynayan önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öneriler

- Müzik, resim gibi sanat alanlarına öğretmenlik boyutu açısından bakıldığında; bu alanların gerektirdiği özel yetenek düzeyine ek olarak, genel kültür, genel yetenek düzeyleri ile lisans programı için gerekli hazır bulunuşluk düzeyleri, aslında, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği donanımla yakından ilişkilidir. Bu anlamda yetenek sınavı olarak desenlenen bu sınavların aslında pek çok değişkenin etki ettiği bir başarı testi olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir.
- Müzik öğretmenliği gibi çok boyutlu bir mesleğin eğitimini alan lisans öğrencilerinin akademik başarısı, saf müzik yeteneğinden değil; bu yeteneği çevrelemesi gereken, genel kültür, öğretmenlik meslek bilgisi vd. derslerdeki başarılarından da kaynaklanmaktadır. Bu anlamda yükseköğrenim odaklı mesleki müzik eğitime hazırlayan güzel sanatlar liseleri gibi kurumların, öğrencilerin başarısına etki eden bu unsurlara vurgu yapmaları ve bu alana katkı yapacak derslere daha fazla önem vermeleri gerekmektedir.
- Özel yetenek sınavları sonucunda oluşan ‘Yerleştirme Puanları’ üzerinde Yetenek Ham Puanları, Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı, Orta Öğretim Başarı Puanı ve Katsayı gibi unsurlar etki etmektedir. ‘Mesleki Müzik Eğitimi’ kademelerine öğrenim görmek isteyen öğrencilerin bu unsurların bilincinde olmaları ve bu farkındalıkla yetenek sınavlarına başvurmaları gerekmektedir. Özellikle güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin, sadece müzik alan derslerindeki başarı ile liseden mezun olmanın, müzik lisans programına girişi ve hatta buradaki akademik başarıyı garanti etmeyeceği konusunda bilinçlendirilmeleri, idareci ve öğretmenlerin çalışma alanları içinde olmalıdır.

KAYNAKLAR

- Albayrak, A. S. (2009). Çok Değişkenli İstatistik Tekniklerin Varsayımları. Kalayıcı, Ş. (Ed.) *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*, 207-230, Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Arslan, G. (2015). Ergenlerde Psikolojik Sağlık: Bireysel Koruyucu Faktörlerin Rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(44), 73-82.
- Atar, H. Y. ve Yılmaz, M. (2012). Öğretmenlik Programlarına Özel Yetenek Sınavları ile Öğrenci Seçiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(2), 531-542
- Atar, H. Y., Sayın, A. ve Atar, B. (2013). Müzik Öğretmenliği Özel Yetenek Sınavlarının Sınıflama Doğruluğunun İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1473), 1-11
- Boyle, J. D. ve Radocy, R.E. (1987). *Measurement and Evaluation of Musical Experiences*. New York: Shirmer Books.
- Çolak, E. ve Fer, S. (2007). Öğrenme Yaklaşımları Envanterinin Dilsel Eşdeğerlik, Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 197-212.
- Dalkıran, E. Şaktanlı, S.C. (2009). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Başarılarına Etki Eden Değişkenler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(17), 71-76.
- Demirtaş, Z. (210). Okul Kültürü ile Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişki. *Eğitim ve Bilim*, 35(158), 3 - 13.
- Doğan, T., Çetin, B. ve Sungur, M. Z. (2009). İş Yaşamında Yalnızlık Ölçeği Türkçe Formunun Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 10, 271-277.
- Ece, A. S. ve Sazak N. (2006). Özel Yetenek Sınavlarında ÖSS ve AOÖB Puanlarının Yerleştirme Puanları İçerisindeki Yeri Ve Adayların ÖSS Puanları ile Akademik Ortalamaları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi (AİBÜ Örneği). *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu 26-28 Nisan 2006*, 458-476, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını.

Eroğlu, Ö. ve Ataman, Ö. G. (2013). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Mezunlarının Yetenek Sınav Puanları ile Mezuniyet Notlarının Karşılaştırılması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 332–337

Karaca, E. (2008). Ölçme ve Değerlendirmede Temel Kavramlar. Erkan E ve Gömleksiz, M (Ed.) *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, 1-36, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Karakaya, İ. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Tanrıoğen, A. (Ed.) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* 55-84, Ankara: Anı Yayıncılık

ÖSYM–2015 ÖSYS Kılavuzu.

http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2015/YGS/2015_OSYS_KILAVUZ.pdf
sitesinden 05.05.2016 tarihinde alınmıştır

Özgür, Ü. ve Aydoğan, S. (2004). *Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram*. Ankara: Kişisel Yayın.

Özğüven, İ.E. (1994). *Psikolojik Testler*, Ankara: Yeni Doğu Matbaası.

Sağır, T., Sağal, O. ve Gürpınar, E. (2013). Müzik Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavlarında YGS Puanları ile Müzik Alanı Puanları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 10(1), 541 – 554.

Sağır, T., Zahal, O., Gürpınar, E. ve Özhan, U. (2014). Müzik Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavlarında OBP ile Alan Puanları ve Sınav Başarı Durumları Arasındaki İlişkiler. *JASSS-The Journal of Academic Social Science Studies*, Number: 24, 33–46.

Serinkan, C. ve Bardakçı, A. (2007). Pamukkale Üniversitesi'nde Çalışan Öğretim Elemanlarının İş Tatminlerine İlişkin Bir Araştırma. *Selçuk Üniversitesi Karaman İ.İ.B.F. Dergisi*, 12(9), 152 – 163.

Sevimli, D., Çam, S., Dinç, Z. Dikici, K. ve E.A. Durusoy (2010). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Özel Yetenek Sınavını Kazanan Öğrencilerin ÖSS Puanlarının Genel Başarılarına Etkisinin İncelenmesi (Çukurova Üniversitesi Örneği). *NWSA- e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(4), 319–327.

Tekin, H. (1977). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Mars Matbaası.

Ünal, O. ve Gürsoy, Y. E. (2014). Banka Reklâmlarının Müşteri Tercihlerine Etkisi. *Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(1), 304–314.

Unver, E. (2003). Bir Yetenek Sınavının Ardından. *Milli Eğitim Dergisi*, 157, http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/157/unver.htm kaynağından 05.05.2016 tarihinde alınmıştır.

Vural, L. (2013). Grasha-Riechmann Öğrenme Stili Ölçeğinin Yapı Geçerliliği Çalışmaları. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 481–496.

Yıldız, M. A. ve Çevik, G. B. (2016). Evli Bireylerin Evlilik Doyumlarının ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 13(1), 227–242.

Yüksel, G. C. ve Tufan, S. (2012). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Özel Yetenek Sınavını Kazanan Öğrencilerin Ezgi İşitme V-ve Ritim İşitme Boyutu Başarı Düzeylerinin İncelenmesi. *İDİL*, 1(5), 379–393, DOI:10,7816/idil-01-0525

Zırhlıoğlu, G. ve Atlı, M. (2011). Beden Eğitimi Bölümü Özel Yetenek Sınavının Akademik Başarı Üzerindeki Yordama Geçerliliği. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 36(161), 176–185.